

ข่าวประชาสัมพันธ์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

114 สุขุมวิท 23 แขวงคลองเตยเหนือ เขตวัฒนา กรุงเทพฯ 10110 ■ โทรศัพท์ 0-2649-5000 ภายใน 15666 ■ โทรสาร 0-259-6172

114 สุขุมวิท 23 แขวงคลองเตยเหนือ เขตวัฒนา กรุงเทพฯ 10110 โทรศัพท์ 0-2649-5000 ภายใน 15666

ส่วนวิเทศสัมพันธ์และสื่อสารองค์กร ได้จัดระบบข่าวสื่อสิ่งพิมพ์ สนใจดูรายละเอียดได้ที่

ข่าวจากหนังสือพิมพ์มติชน ฉบับวันที่ 8 เดือนธันวาคม พ.ศ.2562 หน้า 18 มูลค่าข่าว 1,057,736.-

ประวัติศาสตร์ผ่านเลนส์

ช่างภาพเยาวชนจิตอาสา

บันทึก 'จดหมายเหตุประเทศไทย'

ภาพของเหล่านักเรียนมัธยมปลายสวมเสื้อสีเหลือง สะพายกล้อง แบกเลนส์ เดินเกาะกลุ่มปักหลักถ่ายภาพ บันทึกเรื่องราวผ่านภาพถ่าย นับเป็นภาพคู่กันตาของประชาชนผู้ร่วมในงานสำคัญๆ ระดับชาติ

นับตั้งแต่งานพระราชพิธีถวายพระเพลิงพระบรมศพ พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร งานอุ่นไอรัก คลายความหนาว และพระราชพิธีบรมราชาภิเษก พุทธศักราช 2562 รวมถึงขบวนพยุหยาตราทางสถลมารค ในพระราชพิธีบรมราชาภิเษก พุทธศักราช 2562

ภาพถ่ายเหล่านั้น ก็ได้บันทึกประวัติศาสตร์ อีกบทหนึ่ง จากฝีมือของเด็กๆ ในเครือข่ายช่างภาพเยาวชนจิตอาสา ที่ได้เก็บไว้ในจดหมายเหตุ เพื่อส่งต่อความทรงจำสู่คนรุ่นต่อไป

และการเสด็จพระราชดำเนินเสียบพระนครโดยขบวนพยุหยาตราทางชลมารค ในวันที่ 12 ธันวาคม

นี้ ก็นับเป็นช่วงเวลาที่เหลือช่างภาพเหล่านี้ เฝ้ารอคอย สุรกานต์ ดะห์ลัน ครูที่ปรึกษาเครือข่ายเยาวชนช่างภาพจิตอาสา ผู้ริเริ่มเครือข่ายนี้ เผยว่า ในปี 2549 ผมเพิ่งเริ่มทำงานที่โรงเรียนพระหฤทัยคอนแวนต์ เป็นปีที่พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ทรงครองสิริราชสมบัติครบ 60 ปี ตอนนั้นก็คิดว่าควรมีชมรมถ่ายภาพในงานที่เกี่ยวข้องกับพระองค์ก็คิดดี ด้วยยึดเอาพระราชดำรัสของพระองค์ ที่ว่าการถ่ายภาพใช้เพื่อเป็นประโยชน์ต่อผู้อื่นได้ ไม่ใช่แค่ความสนุก เราก็คิดว่างานจะช่วยให้เด็ก ๆ มีโฟกัสในการถ่ายภาพมากขึ้น ไม่สะเปะสะปะ

เริ่มจากชมรมเด็กหลังเลนส์ โรงเรียนพระหฤทัยคอนแวนต์ งานแรกกับการถ่ายภาพงานยกเสาชิงช้า จวบจนวันนี้ นับเป็นเวลา กว่า 12 ปี ของการเดินทางของเหล่าเยาวชนผ่านทั้งงาน พระราชพิธีถวายพระเพลิงพระศพ สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ พระราชพิธีถวายพระเพลิงพระศพ สมเด็จพระเจ้าภคินีเธอ เจ้าฟ้าเพชรรัตนราชสุดา สิริโสภาพัณณวดี พระราชพิธีถวายพระเพลิงพระศพ สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก จนถึงงานพระราชพิธีถวายพระเพลิงพระบรมศพ พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช

บรมนาถบพิตร ที่ได้เข้าไปถ่ายภาพพระเมรุมาศ ให้กับกรมศิลปากร รวมไปถึงงานพระราชพิธีบรมราชาภิเษกที่พวกเขาก็ได้เก็บบันทึกภาพเช่นกัน มีสมาชิกอย่างอบอุ่นกว่า 112 คน ตั้งแต่ชั้น ม.2 ไปจนถึงมหาวิทยาลัยปี 1

แต่กว่าจะได้เข้ามาเป็นส่วนหนึ่งของเครือข่ายช่างภาพเยาวชนจิตอาสา ก็ไม่ใช่เรื่องง่าย

สุรกานต์เผยว่า ก่อนจะเข้ามาในเครือข่าย นักเรียนที่สมัครเข้ามา ต้องทำข้อสอบทฤษฎี 100 ข้อ เช่น แผนผังสถลมารค ให้อธิบายเส้นทางเป็นอย่างไร ก่อนจะเป็นการสอบภาคปฏิบัติ เดินในเส้นทางซุ้มสถลมารค 7 กิโลเมตร

เพื่อจะได้รู้มุมมองของเขา ว่ามุมมองของเขา เลนส์ประมาณนี้ ถนัดถ่ายแบบไหน ควรอยู่จุดไหน รวมไปถึงสอนเรื่องการเข้าสังคม พฤติกรรม และอารมณ์ เพราะต้องทำงานร่วมกับผู้อื่นและบางทีก็ต้องมีกฎเกณฑ์ในการทำงาน ซึ่งเด็ก ๆ ที่ผ่านการคัดเลือก ก็แสดงให้เห็นว่าเขาตั้งใจ ตั้งใจเข้ากลับมิต เดินทุกวันทั้งคืนก็ไม่เคยย่อท้อ

“การถ่ายภาพของเรา เน้นนอนว่าไม่ใช่สื่อหลัก ไม่สามารถจะทำบัตรต่างๆ ได้เพราะไม่มีสังกัด แรกๆ ก็ไปขอเขาถ่ายตามงาน ก่อนขอ

ธนวิชญ์ ยุกตมณฑนะ

ชยธร ล้อทวิสิวิสัยดี

สุรกานต์ ดะห์ลัน

ภูวรินทร์ วิเศษชลธาร

อนุเคราะห์ไป ทำหนังสือไปจากโรงเรียน เราสอนเด็กๆ เสมอว่า ต้องทำตัวให้เหมือนเป็นสื่อของกรมประชาสัมพันธ์ คือเขาให้ถ่ายอะไร ห้ามถ่ายอะไร ต้องรู้ อะไรไม่เหมาะสมก็ไม่ควรถ่าย ตลอด 12 ปีที่ผ่านมา หากไม่ได้รับการตรวจสอบจากสันติบาล ต่อให้เขาให้ยกกล้องมาถ่ายพระราชวงศ์ที่เสด็จในขบวนได้ ก็จะไม่ถ่าย เราต้องซื่อสัตย์ หากนำไฟล์ภาพของทุกคนมาเรียงต่อกัน ก็จะเห็นว่าไม่มีการแอบถ่ายเลยแม้แต่ครั้งเดียว มีเพียงครั้งที่ผ่านมาก็ได้ตรวจกล้องแล้ว จึงถ่ายภาพ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ขณะเสด็จฯ เลียบพระนครได้ และครั้งนี้เราก็ได้ทำหนังสือไปถึงสันติบาล ขออนุญาตถ่ายภาพในส่วน ของพลกนิกรเฝ้าฯรับเสด็จ”

ไม่เพียงมีโอกาสได้บันทึกภาพถ่าย แต่ภาพเหล่านั้นยังได้ร่วมเก็บไว้ที่หอจดหมายเหตุ สุรกานต์เผยว่า ปกติแล้วประชาชนทุกคนจะสามารถส่งทุกอย่างที่เป็นของส่วนตัวไปที่หอจดหมายเหตุเป็นหลักฐานของชาติได้ แรกๆ เราก็ใช้วิธีนี้ส่งรูปเข้าไป หลังๆ หอจดหมายเหตุเห็นความตั้งใจของเราจึงได้ให้เราส่งภาพให้อย่างเป็นทางการ เด็กๆ ที่มาอยู่ในเครือข่าย บางคนเป็นยูทูปเบอร์ เป็นเจ้าของแฟนเพจ มีสไลด์รูปต่างกัน เราก็จะบอกเด็กว่าให้ถ่ายในสไลด์จดหมายเหตุนะ ให้เห็นเรื่องราว มีสถานที่ ภาพชัด ไม่ใช่เบลอ หรือดูเป็นศิลปะเกินไป

และถือเป็นโอกาสดี ที่เด็กๆ จะได้บันทึกประวัติศาสตร์อีกครั้ง

“ผมถูกสอนว่า ให้เราเรียนรู้ประวัติศาสตร์ ด้วยการเป็นส่วนหนึ่งของประวัติศาสตร์ อย่าดูแต่เพียงหน้าจอสี่ทีวี หรือหนังสือพิมพ์ ให้ออกมาเอง ในห้วงเวลาหนึ่งที่เรือไม่ได้ออกมาสู่ลำน้ำเจ้าพระยาเลย ก็คิดว่านี่เป็นโอกาสอันดี ที่จะได้กดชัตเตอร์ ได้เห็นภาพในเฟรมภาพของเราก็ถือเป็นความโชคดีเล็กๆ ของคนไทย และบอกลูกศิษย์ให้เป็นส่วนหนึ่งของงาน ซึ่งพวกเราที่รอคอยวันนั้น” สุรกานต์เผย

ข้ามมาที่เหล่าสมาชิกครอบครัวเยาวชนจิตอาสาอย่าง **ภูมิ-ธนวิญญ์ มาศมณฑนะ** วัย 17 ปี ชั้น ม.5 โรงเรียนที่ปิงกรวิทยาพัฒนา (ทิววัฒนา) ในพระราชูปถัมภ์ฯ เผยว่า ชอบถ่ายภาพมาตั้งแต่ ม.1 ก่อนเริ่มฝึกฝนด้วยการออกไปถ่ายภาพทุกวัน ก่อนจะสมัครเข้ามาในเครือข่ายช่างภาพเยาวชนเมื่อต้นปีที่ผ่านมามา และได้ถ่ายภาพงานบรมราชาภิเษกหลายวัน ทั้งการซ้อมย่อย ซ้อมใหญ่

และงานพระราชพิธีในวันที่ 4-6 พฤษภาคม ได้นั่งอยู่ กับประชาชน ในวันที่เสด็จฯ เลียบพระนครทางสถลมารค ถือเป็นครั้งแรกที่ได้รับเสด็จ ก็รู้สึกตื่นเต้น ว่าเราได้ถ่ายภาพพระองค์จริงๆ มีพระบรมฉายาลักษณ์ของพระองค์ในกล้องของเรา ทุกคนก็ภูมิใจ

“บรรยากาศวันนั้น เรียกได้ว่าสิ่งที่อยู่ในภาพ กับของจริงไม่เหมือนกัน เป็นบรรยากาศที่บอกเป็นคำพูดไม่ถูก มันขนลุก ได้เห็นความรักที่คนไทยมีต่อพระองค์ เป็นประสบการณ์ที่ภูมิใจ”

สำหรับงานครั้งนี้ ธนวิญญ์ได้มาร่วมถ่ายภาพตั้งแต่การซ้อมเทียบเรือพระที่นั่งสุพรรณหงส์ที่ท่าราชวรดิฐ รวมถึงการซ้อมย่อยในครั้งต่างๆ ทั้งที่บนสะพานสมเด็จพระปิ่นเกล้า หรือที่ราชนาวิกสภา และเพื่อให้เข้าใจในพระราชพิธีครั้งนี้มากขึ้น ยังได้หาข้อมูลจากแหล่งต่างๆ รวมทั้งเดินทางไปที่พิพิธภัณฑ์เรือพระราชพิธี ที่มีโมเดลจำลอง ประวัติเรือแต่ละลำ และย้อนดูคลิปเก่าๆ

“การได้เห็นขบวนเรือพระราชพิธีทั้ง 52 ลำ ที่เคลื่อนอย่างเป็นระเบียบ และภาพของเรือพระที่นั่งแต่ละลำ ที่แม้จะสร้างมานานร้อยปี แต่ยังคงดูเหมือนใหม่ ทำให้รู้สึกประทับใจ ในฐานะคนรุ่นใหม่ นี่ถือเป็นการเปิดโลกมากจากแค่ถ่ายยูทูปธรรมดา ก็ได้มาเห็นพระราชพิธีเก่าแก่ ให้เราได้เห็นประวัติศาสตร์ ที่ไม่ได้ดูแค่หน้าจอโทรศัพท์ ซึ่งในวันจริง เราจะตั้งใจ และทำให้ดีที่สุด เพราะหากเรือผ่านไปแล้ว ก็ไม่มีโอกาสอีกแล้ว” ธนวิญญ์เผย

ด้าน **ชยธร ล้อทิวสวัสดิ์** หรือ **อะตอม** วัย 15 ปี ม.4 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปทุมวัน เผยว่า เป็นคนชื่นชอบการถ่ายภาพบันทึกเหตุการณ์ในช่วงเวลานั้นๆ เพราะรู้สึกว่าหากผ่านช่วงเวลานั้น ก็ย้อนกลับไปได้อีกแล้ว โดยใช้กล้อง แคนนอน อีโอเอสอาร์ เก็บเรื่องราวต่างๆ จนได้มาเป็นช่างภาพเยาวชนจิตอาสาถ่ายภาพต่างๆ รวมถึง ขบวนพยุหยาตราทางสถลมารค และการบวงสรวงเรือพระราชพิธี

“เป็นความประทับใจของผม ที่ได้เห็นเรือพระราชพิธี และเรือในพิธี 10 กว่าลำ ซึ่งเป็นเรือที่มีความสวยงาม แต่ละลำก็มีโซนเรือ และกาบเรือที่แตกต่างกันไป ใน

โลกนี้ก็อาจจะมีเพียงประเทศไทยที่ยังมีประเพณีเช่นนี้
ในชีวิตอาจได้เห็นไม่กี่ครั้ง ก็จะมีทุ่มเทกับมันให้มากที่สุด
ศึกษากันว่า เรือลำไหนยาวเท่าใด อยู่ตรงไหนจะได้มุมมอง
ที่ดีที่สุด เพื่อให้วันจริงได้ภาพที่ดีที่สุด”

ขณะที่ **เพ็ญส-ภูวรินทร์ วิเศษชลธาร** วัย 17 ปี
นักเรียนชั้น ม.6 โรงเรียนลาซาล กรุงเทพฯ เผยว่า
หลังจากพลาดสมัครร่วมเครือข่ายในรุ่นที่ 3 ก็พยายาม
ฝึกฝนตัวเอง พอประกาศรุ่นที่ 4 ก็รีบสมัครทันที เพราะ
อยากมีโอกาสได้ถ่ายภาพครั้งประวัติศาสตร์ และได้
ลองดูศักยภาพตัวเองว่าเป็นเช่นไร การมาถ่ายรูปครั้งนี้

นี้เพราะเรามีเลนส์ไม่ยาวมาก แค่ 18-135 จึงต้องหา
ข้อมูลให้ดี มาดูมุมตั้งแต่วันซ้อม เพื่อจะรู้ว่าประมาณ
จุดถึงจะเก็บภาพได้หมด รวมทั้งศึกษาว่าเรือลำไหน
พระองค์ใดประทับ เพราะในพระราชพิธีก็จะมีกฎต่างๆ
การได้บันทึกภาพผ่านเลนส์กล้อง ก็ถือเป็นความภูมิใจ
จากที่ได้เห็นแต่ในทีวี วันนี้ก็ได้ถ่ายไว้จากเลนส์ของเรา
ได้เห็นเรือทั้ง 52 ลำแล่นผ่านอย่างสวยงาม ก็คิดว่า
เรามาถึงจุดนี้จริงๆ แล้ว อยากจะพยายามให้เก่งกว่า
นี้ และทำให้ดีที่สุด

ร้อยดวงใจบันทึกประวัติศาสตร์